

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 14.05.2025 i Oslo tingrett, Oslo

Saksnr.: 24-175472TVI-TOSL/05

Dommer: Tingrettsdommer Ingebjørg Tønnessen

Saken gjelder: Prøving av avgjørelse fra Klagenemnda for Industrielle Rettigheter

Carl Zeiss Meditec AG

Advokat Linda Methlie

mot

Staten v/ Klagenemnda for industrielle rettigheter

Advokat Nora Mageli

DOM

Saken gjelder gyldigheten av avslag på søknad om registrering av et varemerke.

Sakens bakgrunn

Carl Zeiss Meditec AG er et selskap som driver med medisinsk teknologi. I september 2021 søkte selskapet om internasjonal varemerkeregistrering for ordmerket OPTIKIT. Norge var et av mange land som ble utpekt i søknaden. Av notifikasjonen framgår det at den norske utpekingen omfatter følgende varefortegnelser:

Klasse 5:

Chemical reagents and diagnostic agents for medical purposes; disinfectants for sanitary and medical purposes; plasters for medical purposes, namely adhesive plasters, plasters for healing purposes, compresses, swabs, gauze bandages, gauze for bandages, dressing materials, also with X-ray contrast material; absorbent cotton and absorbent cotton products for medical and hygienic purposes; surgical sets, namely, pharmaceutical products, dressings, bandages, also with X-ray contrast material or detection chip, plasters, compresses, swabs, tampons, bandages, abdominal cloths, also with X-ray contrast chip, incision foils; disposable articles, namely disposable nappies, disposable incontinence pads, disposable menstrual underwear, disposable incontinence nappy pads, disposable panties.

Klasse 10:

Surgical, medical, dental and veterinary instruments and apparatus, also for single use; surgical sutures material; wound suture strips; thermometers for medical purposes; examination, protective and surgical gloves for medical and surgical purposes; surgical hoods and head veils; drapes for surgical purposes; cloths for sterile covering of patients and objects; mouth and nose masks for medical purposes; syringes, cannulas, filter needles [for medical purposes]; surgical clothing for medical personnel; disposable articles, namely disposable syringes, disposable nozzles for dental syringes, disposable needles, disposable gloves, disposable protective gloves, disposable specula.

Patentstyret avsto søknaden i april 2024 under henvisning til at varemerket var beskrivende, slik at vilkårene i varemerkloven § 14 ikke var oppfylt. Patentstyret mente det var naturlig å anse ordmerket som en sammenstilling av ordene OPTI og KIT, og at gjennomsnittsforbrukeren ville oppfatte helheten i merket som en henvisning til en «optimal/best mulig utstyrspakke».

Carl Zeiss Meditec påklaget avslaget til Klagenmenda for industrielle rettsigheter (KFIR). KFIR forkastet klagen i avgjørelse 10. september 2024. Det var dissens i klagenemnda.

Flertallet mente merket var beskrivende, og begrunnet dette blant annet slik:

Sammenstillingen OPTIKIT vil naturlig deles inn i elementene OPTI og KIT. Ordet KIT betyr ifølge Stor norsk ordbok fra Gyldendal «sett», «utstyr» eller «utstyrssett». Selv om KIT opprinnelig er et engelsk ord, har det også blitt inntatt i det norske språket. I relasjon til de aktuelle varene, og i den konkrete sammenstillingen etterfulgt av et substantiv, mener flertallet at «optimal» vil være den mest naturlige forståelsen av OPTI. Varer som eksempelvis plaster og bandasjer i klasse 5, og kirurgiske instrumenter og sprøyter i klasse 10 kan være samlet i et sett. Det vil være nærliggende å oppfatte merkedelen OPTI som en kortform av «optimal», altså slik at settene er de beste av sitt slag; «optimalt utstyrsrett». En annen tolkning av elementet OPTI kan være «optikk» eller «optisk», men i denne konteksten anser flertallet at «optimal» er en mer naturlig forståelse.

[...]

Teksten OPTIKIT har følgelig et meningsinnhold som uten videre kan brukes til å beskrive at varene er del av det beste settet, eller del av den beste utstyrs pakken. Videre er det uten betydning hvorvidt merketeksten i tillegg kan oppfattes på andre måter, så lenge én betydning av merket kan oppfattes beskrivende, jf. EU-domstolens avgjørelse i C-191/01 P Doublemint avsnitt 32. Merket består av tekstelementer med klar språklig betydning, og sammensetningen er verken uvanlig eller overraskende. Merket vil derfor oppfattes beskrivende for de aktuelle varenes egenskaper, nemlig at de selges som et sett, og kvalitet i klasse 5 og 10, jf. varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a.

Mindretallet mente merket ikke var beskrivende, og begrunnet dette slik:

Mindretallet finner at merkedelen OPTI er suggestiv selv om den kan tolkes som en hentydning til «optimal», «optikk» eller «optisk». Det kreves således i alle fall et minimum av tankevirksomhet for å oppfatte OPTIKIT på den ene eller den andre beskrivende måten. OPTIKIT har dermed ikke en tilstrekkelig direkte og spesifikk forbindelse til varene for å kunne nektes registrering. OPTIKIT har et minimum av særpreg.

Carl Zeiss Meditec AG tok ut søksmål om gyldigheten av KFIRs vedtak ved stevning 10. november 2023. Hovedforhandling ble gjennomført i Oslo tingrett i begynnelsen av mai 2025. Prosessfullmektigene holdt et hovedinnlegg hver, med gjennomgang av dokumentbevis og rettslig argumentasjon. Det vises til rettsboka for nærmere detaljer om gjennomføringen av rettsmøtet.

Partens syn på saken

Carl Zeiss Meditec har i hovedtrekk argumentert slik:

OPTIKIT er ikke et beskrivende merke. Det er ingen direkte og spesifikk forbindelse mellom merketeksten og varene som omfattes av søknaden. Som mindretallet i KFIR

påpeker, er merket i høyden suggestivt. Merket kan sies å henspille enten på noe optimalt, noe optisk eller på optikk. Gjennomsnittsforbrukeren vil ikke «uten nærmere tankeprosess» legge til grunn at det er et «optimalt utstyrssett» som beskrives. Store deler av varene i klasse 5 og 10 egner seg heller ikke for salg i «kit».

OPTIKIT er registrert som varemerke i hele 24 jurisdiksjoner, inkludert EUIPO og mange engelsktalende land. Merket er bare nektet i registrert i Norge og Israel. Dette må tillegges vekt ved vurderingen av om merket kan anses beskrivende.

Videre må det tillegges vekt at både Patentstyret og EUIPO har tillatt registrering av en rekke andre varemerker som inneholder ordelementet OPTI.

Carl Zeiss Meditec har nedlagt slik påstand:

1. Klagenemnda for industrielle rettigheter sin avgjørelse av 10. september 2024 i sak 24/00056 om å nekte registrering av søknadsnummer 202116819 kjennes ugyldig.
2. Staten ved Klagenemnda for industrielle rettigheter dømmes til å erstatte Carl Zeiss Meditec AG sine sakskostnader.

Staten ved KFIR har i hovedtrekk argumentert slik:

KFIRs avgjørelse er riktig. OPTIKIT er beskrivende og må nektes registrert etter varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a). Gjennomsnittsforbrukeren vil oppfatte OPTIKIT som en sammenstilling av ordelementene OPTI og KIT. EU-domstolens førsteinstans har i saken om varemerket OPTIMAR uttalt at ordelementet OPTI blant annet kan forstås som en forkortelse for optimal. Hvis et ord kan ha flere betydninger, følger det av praksis at det skal nektes registrert så lenge én av betydningene er beskrivende.

Det foreligger eksempler på mange merker med ordelementet OPTI som er nektet registrert av enten EUIPO eller Patentstyret under henvisning til at merket må anses beskrivende. Disse nektelsene må gjennomgående tillegges større vekt enn registreringene, fordi de er begrunnet. Ubegrunnede varemerkeregistreringer fra EUIPO og Patentstyret har begrenset vekt. Dette samme gjelder EUIPOs og andre jurisdiksjoners registrering av OPTIKIT.

Staten ved KFIR har nedlagt slik påstand:

1. Staten v/ Klagenemnda for industrielle rettigheter frifinnes.
2. Staten v/ Klagenemnda for industrielle rettigheter tilkjennes sakskostnader.

Rettens vurdering

Retten har kommet til at ordmerket OPTIKIT ikke kan anses beskrivende, og at vilkårene for registrering i varemerkeloven § 14 derfor er oppfylt. KFIRs vedtak skal som en konsekvens av dette kjennes ugyldig, og Carl Zeiss Meditec AG skal tilkjennes sakskostnader.

Varemerkeloven § 14 og forbudet mot beskrivende merker

Varemerkeretten er en del av EØS-retten. Varemerkeloven gjennomfører Norges forpliktelser etter varemerkedirektivet. Ordlyden i direktivet vektlegges ved tolkning av lovbestemmelser som bygger på direktivet. Det samme gjelder praksis fra EU-domstolen knyttet til relevante bestemmelser i direktivet.

Varemerkeloven § 14 oppstiller alminnelige registreringsvilkår for varemerker. I første og andre ledd av bestemmelsen står det:

Et varemerke som skal registreres, må bestå av et tegn som kan beskyttes etter § 2, og som kan gjengis i varemerkeregisteret på en slik måte at myndighetene og allmennheten klart og tydelig kan avgjøre gjenstanden for den beskyttelse merkehaveren gis. Det må ha særpreg som kjennetegn for slike varer eller tjenester som det gjelder.

Et varemerke kan ikke registreres hvis det utelukkende, eller bare med uvesentlige endringer eller tillegg, består av tegn eller angivelser som:

- a. angir varens eller tjenestens art, beskaffenhet, mengde, formål, verdi eller geografiske opprinnelse, tiden for fremstillingen av varen eller prestasjonen av tjenesten, eller andre egenskaper ved varen eller tjenesten, eller
- b. i alminnelig språkbruk eller etter lojal og etablert forretningsskikk utgjør sedvanlige betegnelser for varen eller tjenesten

Vilkåret om særpreg i første ledd har nær sammenheng med vilkåret i andre ledd bokstav a) om at et varemerke ikke kan være beskrivende for blant annet varens art eller vesentlige egenskaper ved den. Vilkåret er en gjennomføring a varemerkedirektivet artikkel 4 nr. 1 bokstav c. Begrunnelsen for vilkåret er utlagt slik at Høyesterett i HR-2021-2480-A (Stortorvets Gjæstgiveri), avsnitt 35:

Registreringshindringen etter § 14 andre ledd bokstav a retter seg mot tegn som er rent beskrivende for den aktuelle varen eller tjenesten. Bakgrunnen for forbudet er friholdelsesbehovet, som innebærer at betegnelser som beskriver egenskaper ved den aktuelle varen eller tjenesten, ikke bør forbeholdes – monopoliseres av – en enkelt næringsdrivende.

Det følger av EU-domstolens praksis (C-363/99 POSTKANTOOR) at et varemerke som anses beskrivende også vil anses å mangle særpreg. I den samme avgjørelsen er det også slått fast at et varemerke som *ikke* anses beskrivende, fortsatt vil kunne bli ansett for å mangle særpreg. I vår sak har staten imidlertid ikke argumentert for at OPTIKIT mangler særpreg dersom retten skulle mene at merket ikke er beskrivende. Dette betyr at vurderingen av om merket kan registreres, står og faller på spørsmålet om OPTIKIT må anses beskrivende etter varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a).

Spørsmålet om et varemerke er beskrivende skal vurderes i relasjon til de varer eller tjenester merket er søkt registrert for, og utfra gjennomsnittsforbrukerens oppfattelse av merket. Partene i vår sak er enige om at gjennomsnittsforbrukeren for de aktuelle varetypene vil kunne være både private sluttbrukere og profesjonelle aktører som yter ulike former for helsetjenester. Retten tar utgangspunkt i dette, og legger videre til grunn at gjennomsnittsforbrukeren er alminnelig opplyst, rimelig oppmerksom og velinformert.

I avgjørelsen om ordmerket DOUBLEMINT (C191/01) slår EU-domstolen i premiss 32 fast at det er tilstrekkelig at merket er egnet til å angi varens art eller egenskaper ved den, og at det ved ord med mer enn én betydning vil være tilstrekkelig at én av betydningene er egnet til å angi dette:

[I]t is not necessary that the signs and indications composing the mark that are referred to in that article actually be in use at the time of the application for registration in a way that is descriptive of goods or services such as those in relation to which the application is filed, or of characteristics of those goods or services. It is sufficient, as the wording of that provision itself indicates, that such signs and indications could be used for such purposes. A sign must therefore be refused registration under that provision if at least one of its possible meanings designates a characteristic of the goods or services concerned. [rettens understrekning]

Selv om forbudet mot beskrivende merker omfatter mer enn ord som på registreringstidspunktet allerede brukes for å beskrive varen eller den egenskaper, følger det samtidig av praksis at beskrivelsen likevel må oppfattes umiddelbart av gjennomsnittsforbrukeren. I saken om varemerket PAPERLAB (T19/04), uttaler førsteinstansdomstolen i avsnitt 25 og 26:

It follows that, for a sign to be caught by the prohibition set out in that provision, there must be a sufficiently direct and specific relationship between the sign and the goods and services in question to enable the public concerned immediately to perceive, without further thought, a description of the goods and services in question or one of their characteristics (see, to that effect, Case T-311/02 Lissotschenko and Hentze v OHIM (LIMO) [2004] ECR 11-2957, paragraph 30).

For a trade mark which consists of a neologism or a word produced by a combination of elements to be regarded as descriptive within the meaning of Article

7(1)(c) of Regulation No 40/94, it is not sufficient that each of its components may be found to be descriptive. The word or neologism itself must be found to be so (Joined Cases T-367/02 to T-369/02 Wieland-Werke v OHJM (SnTEM, SnPUR, SnMIX) [2005] ECR 11-47, paragraph 31).

[rettens understrekninger]

Borgarting lagmannsrett gir uttrykk for det samme i avgjørelsen om det kombinerte merket MYLTIGYN (LB-2020-158279):

Et spørsmål av særlig betydning for denne saken, er hvor tydelig det beskrivende meningsinnholdet må fremkomme for at det skal være til hinder for registrering. [...]

Lagmannsretten legger til grunn at forbudet mot beskrivende varemerker kun rammer beskrivelser som er tilstrekkelig direkte, spesifikke, og konkrete, og som gjennomsnittsforbrukeren umiddelbart og uten nærmere tankevirksomhet vil oppfatte som nettopp beskrivelser.

Dersom beskrivelsen ikke er tilstrekkelig direkte, vil merket bli ansett som suggestivt og ikke beskrivende. Lassen/Stenvik (Kjennetegnsrett, 3. utgave, s. 100) beskriver suggestive merker som «merker som ikke beskriver, men likevel henspiller på – eller i alle fall spiller på – egenskaper ved varen, eller direkte på den art». Suggestive merker kan som hovedregel registreres.

Den konkrete vurderingen av om OPTIKIT er beskrivende for de aktuelle varetypene eller egenskaper ved disse

For ordmerker vil grensen mellom de forbudte, beskrivende merkene og de tillatte, suggestive merkene ofte være vanskelig å trekke. Etter rettens syn illustreres dette godt av både norsk og europeisk registreringspraksis knyttet til merker som inneholder ordelementet OPTI.

EUIPOs organer og Patentstyret har i sin praksis nektet registrering av flere merker med ordelementet OPTI, under henvisning til at OPTI i kombinasjon med resten av ordet beskriver en optimal vare eller egenskap med varen. Eksempler på dette er blant annet:

- OPTIWASH som har blitt nektet registrert som merke for kosmetiske vaske- og rensesubstanter (EUIPO)
- OPTI GRIP som har blitt nektet registrert som merke for golfhandsker (EUIPO)
- OPTIFLUSH som har blitt nektet registrert som merke for medisinske sprøyter (EUIPO)
- OPTIFLOW som har blitt nektet registrert som merke for medisinske pustemasker (Patentstyret)

Samtidig finnes det også flere eksempler på at merker hvor OPTI inngår som et ordelement, har blitt tillatt registrert. Eksempler på dette er:

- OPTIFLOW som har blitt tillatt registrert av Patentstyret for andre vare- og tjenestetyper (dataprogramvare m.v.) enn de tidligere nevnte pustemaskene
- OPTISULIN som har blitt tillatt registrert for legemidler rettet mot diabetes (EUIPO).
- OPTIMAT som har blitt tillatt registrert for syntetiske matter m.v. (EUIPO).
- OPTISERVE som har blitt tillatt registrert for bedriftskonsultasjons- og rådgivningstjenester (Patentstyret).

Som tidligere nevnt har i tillegg merket i vår sak, OPTIKIT, også blitt tillatt registrert av EUIPO.

For varemerkene som er tillatt registrert er det gjennomgående ikke gitt noen begrunnelse for hvorfor merkene *ikke* anses beskrivende. Det er dermed ikke helt enkelt å vite hva som har vært utslagsgivende varemerkemyndighetens grensedragning. Retten vil imidlertid anta at to betraktninger kan ha vært styrende for om merkene har blitt tillatt registrert eller ikke.

Den ene betraktningen handler om hvorvidt det omsøkte merket nødvendigvis vil bli oppfattet som en sammenstilling av elementet OPTI og et annet ordelement. Etter rettens syn kan de fire nevnte eksemplene på registreringsnektelse vanskelig oppfattes som noe annet enn sammenstillinger av to ordelementer hvor det ene elementet er OPTI (og det andre elementet er WASH, GRIP, FLUSH eller FLOW). Når ordene først deles på denne måten, er det nærliggende å tenke at OPTI er en forkortelse for optimal. For noen av eksemplene på tillatte registreringer, som OPTIMAT, mener retten det derimot ikke er opplagt at ordet vil bli ansett som en sammenstilling av to ordelementer. Man kan også tenke at OPTIMAT er et ikke-sammensatt fantasiord som spiller på noe optimalt.

Den andre betraktningen handler om hvor sterkt friholdelsesbehov som gjør seg gjeldende. Av de nevnte eksemplene fra praksis mener retten at friholdelsesbehovet er sterkest for merkene som er nektet registrert. Hvis man eksempelvis skulle tillatt OPTI GRIP som varemerke på en golfhanske, ville dette legge klare begrensninger på andre produsenters mulighet til å markedsføre sine golfhansker – sett i lys av at formålet med hansken nettopp er å gi utøveren optimalt grep rundt golfkølla.

Retten mener at merket i vår sak, OPTIKIT, har mer til felles med merkene som er tillatt registrert enn merkene som er nektet registrert. Etter rettens syn er det ikke gitt at ordmerket vil bli oppfattet som en sammenstilling av ordelementene OPTI og KIT. I den grad ordet oppfattes som en sammenstilling av to elementer, kan det også bli oppfattet som en sammenstilling av elementene OPTIK og IT (som i det engelske pronomenet «it» eller som i forkortelsen for informasjonsteknologi). Retten kan heller ikke se at en registrering

av merket vil legge særlig store begrensninger på andre aktørers mulighet til å markedsføre sine produkter innen de aktuelle varekategoriene på en god måte.

I vurderingen av om merket må anses beskrivende, mener retten det også må legges noe vekt på at OPTIKIT har blitt registrert i mange andre jurisdiksjoner med samme regelverk som Norge, inkludert EUIPO. I og med at det norske registreringsnektelsen er begrunnet med at merket vil bli oppfattet som en sammenstilling av to engelske ord, mener retten det har betydning at merket ikke har blitt oppfattet på denne måten av registreringsmyndighetene i disse jurisdiksjonene.

Oppsummert er rettens vurdering at gjennomsnittsforbrukeren ikke umiddelbart og uten nærmere tankevirksomhet vil oppfatte OPTIKIT som en forkortelse for et «optimalt utstyrsett» og dermed som en beskrivelse av egenskaper ved de aktuelle varene. Det omsøkte merket kan følgelig ikke nektes registrert under henvisning til varemerkeloven § 14 andre ledd bokstav a). KFIRs avgjørelse må som et resultat av dette kjennes ugyldig.

Sakskostnader

Carl Zeiss Meditec AB har vunnet fram med søksmålet, og skal etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 få erstattet sine sakskostander.

Advokat Methlie har framsatt et sakskostnadskrav på kroner 204 945,- som utgjør salær for 50 ½ times arbeid, samt rettsgebyr. Salærkravet til statens prosessfullmektig var til sammenligning basert på 38 ½ times arbeid. Retten mener saksøkers salærkrav er rimelig og nødvendig og tilkjenner sakskostnader i tråd med det framsatte kravet.

DOMSSLUTNING:

3. Klagenemnda for industrielle rettigheter sin avgjørelse av 10. september 2024 i sak 24/00056 om å nekte registrering av søknadsnummer 202116819 kjennes ugyldig.
4. Staten ved Klagenemnda for industrielle rettigheter dømmes til å betale kroner 204 945 i sakskostnader til Carl Zeiss Meditec AG innen to uker etter at dommen er forkynt.

Retten hevet

Ingebjørg Tønnessen

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.